

1. Перевірка дії закону Енгеля, для чого побудувати графік залежності питомої ваги витрат на окремі товари і послуги в загальних їхніх витратах від доходу (в середньому на члена сім'ї). Зробити висновки.

2. Коефіцієнти еластичності попиту у натуральному чи вартісному вираженнях від доходу:

а) крапковий (за формулою А. Маршалла)

б) за середнім значенням попиту та доходу

$$y_0 \quad x_0$$

$$K_{el} = \frac{y_1 - y_0}{y_0} \cdot \frac{x_1 - x_0}{x_0}, \text{ де } \bar{y} = \frac{\sum y_i f}{\sum f}; \quad \bar{x} = \frac{\sum x_i f}{\sum f};$$

в) ланцюгові крапкові;

г) середній коефіцієнт еластичності як середньоарифметичний зважений із ланцюгових:

$$\overline{K_{el}} = \frac{\sum K_{el} \cdot f}{\sum f}.$$

3. Побудувати графік ланцюгових коефіцієнтів еластичності та визначити сегменти домогосподарств за їх реакцією на ринку для розробки відповідних дій маркетингу.

4. Побудувати графік залежності попиту у натуральному чи вартісному вираженнях від доходу.

5. Визначити характер залежності та здійснити прогноз попиту у натуральному вираженні при збільшенні середньодушового доходу на 10 %, а для витрат на окремі непродовольчі товари і послуги — у вартісному вираженні.

Подібні методика мають закінчений структурно-логічний характер і враховують специфіку спеціальності, на якій викладається дисципліна. Передусе вказаний вище роботі пошуково-аналітична робота студента для інформаційного забезпечення творчого проекту, проведення індивідуальних консультацій з викладачем та обов'язкова попередня перевірка викладачем виконаної наукової роботи для допуску до презентації наукових результатів. Важливим є також розкриття викладачем запропонованих методик для їхнього подальшого використання в науково-дослідній роботі студентів при написанні ними курсових робіт і магістерської дипломної роботи.

Сендзюк М.А., професор

кафедри інформаційних систем в економіці,

Давидюк Т.В., начальник

відділу автоматизації управління навчальним процесом ЦАУУ

КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМИ ПОСЛУГАМИ УНІВЕРСИТЕТУ

Трансформація навчального процесу за напрямками фундаменталізації, ідентифікації та інтеграції наукових досягнень у навчальний процес обумовлюють необхідність застосування сучасних комп'ютерних технологій для управління освітньою діяльністю. Застосування комп'ютерних технологій для управління університетом здійснюється через створення інформаційно-аналітичної системи, структура якої розроблена на основі системного підходу і запропонована для впровадження. Впроваджується система в межах таких функціональних підсистем:

1. Підсистеми управління навчальним процесом, зокрема управління факультетами, навчальним центром, навчально-методичною та видавничою діяльністю, центрами післядипломної освіти, набором абітурієнтів, бібліотекою.

2. Підсистеми управління науковими дослідженнями, зокрема управління Науково-дослідним інститутом економічного розвитку, Інститутом вищої освіти, відділом науки та аспірантури й іншими службами.

3. Підсистеми управління фінансово-господарською діяльністю, зокрема: «Бухгалтерія», «Фінанси», «Кадри», «Маркетинг», «Господарська служба».

4. Інтегруюча інформаційно-аналітична підсистема підтримки прийняття рішень на рівні ректорату, до якої входять наступні комплекси задач: «Ректорат», «Електронний документообіг та контроль виконавської дисципліни», «Електронний архів», «Стратегічне управління та бюджетування», «Обмін інформацією з Міністерством освіти і науки, молоді та спорту й іншими державними і недержавними установами».

Основною ланкою діяльності університету є навчальний процес, надання освітніх послуг. З управління освітніми послугами сьогодні автоматизуються такі функції:

а) для автоматизації функцій деканатів ведуться електронні журнали поточної успішності студентів, підтримуються картки студентів із соціальними даним і результатами підсумкового контролю, на основі наведених документів складаються для аналізу необхідні поточні і статистичні звіти, надається можливість засобами комп'ютерних технологій скласти усі документи, в тому числі і перевідний наказ;

б) на кафедрах поступово запроваджуються комп'ютерні технології для складання документів з організації навчального процесу, методичного забезпечення та складання планів, обліку й контролю наукової діяльності;

в) у навчальному центрі автоматизовані функції організаційного забезпечення навчального процесу та обліково-аналітичні функції управління навчальним процесом, зокрема за останній час вводяться в один програмний комплекс задачі розрахунку науково-педагогічного навантаження, складання розкладу, обліку контингенту, складання статистичних звітів;

г) навчально-методичним відділом ведуться проектні роботи із запровадження автоматизованого складання і контролю виконання індивідуальних планів викладачів, підготовлені нормативні документи з переліку робіт і норм на їх виконання для розділів плану методична, науково-дослідна й організаційна робота.

Для підтримки користувачів системи з управління навчальним процесом на сайті університету викладені технологічні інструкції для роботи з електронним журналом, з індивідуальним планом роботи викладача та для всіх інших видів робіт.

Наведені вище комп'ютерні технології що впроваджені і що впроваджуються в університеті націлені на автоматизацію функцій управління, виконання так званих рутинних робіт, об'єднання і підвищення продуктивності праці співробітників. Уже настав час, коли комп'ютерні технології з управління освітньою діяльністю в університеті необхідно спрямувати на проведення досліджень за результатами поточного і підсумкового контролю, а саме вивчення впливу відвідування занять студентами на їх успішність, динаміки змін успішності, кореляційних та інших залежностей, а також впливу фундаменталізації, ідентифікації та інтеграції наукових досягнень у навчальний процес на компетентність випускників університету.

*Сидоренко В.М., к.е.н., доцент,
Кравченко В.Г., к.е.н., доцент
кафедри інформатики*

ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ФАХІВЦІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

Процес переосмислення методології формування фахівців вищої кваліфікації, в умовах загальної світової трансформації у філософських поглядах на побудову взаємин у навколишньому середовищі, потребує докорінного перегляду концепції вищої освіти.

На часі перехід від «школярської» методології навчання до більш «світоглядного» пізнання місця майбутньої професії студента у швидкоплинному просторі навколишнього соціуму.

Швидка зміна умов функціонування світового співтовариства, та як наслідок цього зміни в умовах життя людства, ставлять людину перед необхідністю або «вижити» спираючись на той «застарілий багаж знань», що був отриманий у процесі навчання, або все життя «бігти» за новими знаннями, передбачаючи можливі зміни у соціумі.

Таке відношення до життя повинне спонукати до реальної потреби в навчанні та перенавчанні «у будь-який час і в будь-якому місці». Ці виклики життя вимагають переосмислення традиційної моделі формування (навчання) майбутнього фахівця, ще на етапі отримання спеціальності.

Тобто, з нашої точки зору, сформована на протязі останніх десятиріч стала методологія (з лекціями і практиками у вузах і поурочній моделі в коледжах), повинна гармонійно переростати у більш гнучку модель, яка буде формувати потребу повсякчасно шукати нову фахову інформацію та надавати можливість отримувати її улюбий час та улюбому місці.

Реалізація такого підходу до навчання потребує надання можливості та навчанню майбутніх фахівців «заглибленню» у віртуальній інформаційній всесвіт. На жаль, загальна школа не закладає цієї потреби та необхідних навичок майбутнім фахівцям.

Трансформування методології підготовки фахівців потребує зусиль зі створення та наповнення інформацією он-лайнних «віртуальних» (динамічних моделей) функціонування секторів економіки, для яких готуються фахівці.